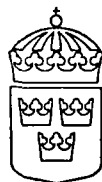

Regeringens proposition

1985/86: 61

om skärpta avgasreningskrav för
personbilar, m. m.

Prop.
1985/86: 61

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 7 november 1985.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Ingvar Carlsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas vissa riktlinjer för införande av skärpta avgasreningskrav för personbilar. Riktlinjerna innebär att avgasreningskrav som motsvarar gällande federala krav i USA införs i Sverige frivilligt för 1987 och 1988 års bilmodeller och obligatoriskt fr. o. m. 1989 års modeller. För att främja införandet av blyfri bensin föreslås vidare en differentiering av bensinskatten så att skatten på blyfri bensin blir lägre än på blyad bensin fr. o. m. den 1 januari 1986.

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Wickbom, Johansson, Hultström, Lindqvist

Föredragande: statsråden I. Carlsson och Feldt

Proposition om skärpta avgasreningskrav för personbilar, m. m.

Statsråden I. Carlsson och Feldt anmäler förslag om skärpta avgasreningskrav för personbilar, m. m.

Statsrådet I. Carlsson hemställer att regeringen genom proposition föreslår riksdagen att anta de förslag som han och statsrådet Feldt har lagt fram.

Regeringen ansluter sig till föredragandenas överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredragandena har lagt fram.

Regeringen beslutar att de anföranden och förslag som redovisas i underprotokollen skall bifogas propositionen som bilagorna 1 och 2.

Jordbruksdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 november 1985

Föredragande: statsrådet I. Carlsson

Anmälan till proposition om skärpta avgasreningskrav för personbilar, m. m.

1 Inledning

I prop. 1984/85: 127 om program mot luftföroreningar och försurning redovisades en rad åtgärder för att bl. a. minska de svenska utsläppen av olika försurande ämnen, däribland bilavgaser. Riksdagen (JoU 1984/85: 28, rskr 275) fann det angeläget att detta program fullföljdes i möjligaste mån.

I den regeringsförklaring som lämnades vid riksmötets öppnande har regeringen angett målet att alla nya personbilar skall vara försedda med katalytisk avgasrening vid utgången av innevarande mandatperiod.

Jag redovisar i det följande vissa förslag till åtgärder för att fullfölja handlingsprogrammet och målet i regeringsförklaringen i de delar som avser skärpning av avgasreningskraven för personbilar och införande av blyfri bensin.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Allmänna utgångspunkter

De åtgärder som redovisas i regeringens program mot luftföroreningar och försurning innebär bl. a. att skärpta avgasreningskrav för personbilar motsvarande de amerikanska kraven införs så snart det är praktiskt möjligt, dvs. frivilligt redan fr. o. m. 1987 års modeller och obligatoriskt fr. o. m. 1989 års modeller. I programmet framhålls betydelsen av att de svenska åtgärderna samordnas med den internationella utvecklingen.

Bilar för bensindrift som i dagsläget klarar de aktuella avgaskraven är utrustade med katalytisk avgasrening. En sådan teknik förutsätter tillgång till blyfri bensin, vilken f. n. finns endast i en begränsad omfattning på den svenska marknaden. Programmet innebär därför också att blyfri bensin görs allmänt tillgänglig. Sådan bensin kan enligt programmet vara tillgänglig i ett rikstäckande nät av bensinstationer över hela landet från sommaren

1986. Vidare skall blyfri bensin fr. o. m. den 1 juli 1987 tillhandahållas vid alla bensinstationer i landet med undantag för stationer med endast en pump.

Som framhålls i programmet är det från hälso- och miljöskyddssynpunkt nödvändigt att bilavgasutsläppen kraftigt minskar. Samtidigt är det angeläget med en internationell harmonisering av bestämmelserna på bilavgasområdet. För att påskynda införandet av effektiv avgasrening och blyfri bensin och för att söka åstadkomma en internationell samordning vad gäller utformning och tillämpning av reglerna tog den svenska regeringen under år 1984 initiativ till internationella möten i Stockholm. Detta initiativ resulterade i att en ministerdeklaration undertecknades den 5 juli 1985 i Stockholm av åtta länder, nämligen Danmark, Finland, Kanada, Liechtenstein, Norge, Schweiz, Sverige och Österrike. Representanter för Nederländerna, Västtyskland och EG-kommissionen deltog även i ministermötet men valde att inte underteckna deklarationen. Ministerdeklarationens innebörd är att ett samarbete skall ske när det gäller utarbetandet och tillämpningen av internationellt harmoniserade avgasreningskrav för olika fordonskategorier. Prioritet skall ges åt avgasbestämmelser för personbilar för vilka de amerikanska kraven förordas.

Av de länder som har undertecknat ministerdeklarationen har Kanada, Schweiz och Österrike fattat beslut om införande av sådana avgasreningskrav som gäller i USA.

EG:s ministerråd har under år 1985 behandlat förslag om skärpning av EG:s direktiv om avgasrening på personbilar. Under perioden den 1 oktober 1988 - den 1 oktober 1993 föreslås medlemsländerna få införa vissa specificerade skärpta gränsvärden för utsläpp av koloxid, kolväten och kväveoxider vid prov enligt en särskild europeisk provmetod. Förslaget gäller inte mindre personbilar. EG har även beslutat om införande av blyfri bensin. Senast år 1987 avser EG besluta om skärpta gränsvärden för bilar med en slagvolym mindre än 1,4 liter att tillämpas fr. o. m. år 1993 samt om provning vid högre hastigheter.

Från hälso- och miljöskyddssynpunkt är de föreslagna EG-kraven inte i alla delar lika långtgående som USA-kraven.

Med utgångspunkt i handlingsprogrammet har enligt bestämmelserna i GATT och EFTA från Sveriges sida notifiering skett av de åtgärder som behöver vidtas för att genomföra skärpta avgasreningskrav för personbilar. I notifieringen har redovisats att den svenska regeringen i enlighet med de förslag som lagts fram av bilavgaskommittén i betänkandet (SOU 1983: 27) Bilar och renare luft och i senare skrivelse till regeringen den 7 december 1983 avser att införa avgasreningskrav som motsvarar gällande federala krav i USA.

I notifieringen har också redovisats att den svenska regeringen avser att införa bestämmelser om blyfri bensin som bl. a. innebär förbud mot import och tillverkning av blyad regularbensin fr. o. m. den 1 januari 1986.

Med anledning av notifieringen har bl. a. överläggningar skett med EG-kommissionen. Därvid har kommissionen tagit upp frågan om ömsesidigt godkännande av certifikat eller typgodkännanden för nya biltyper och dispensmöjligheter från de obligatoriska kraven.

2.2 Skärpta avgasreningskrav för personbilar

När det gäller att förverkliga tidigare gjorda principiella ställningstaganden om skärpta avgasreningskrav måste nu läggas fast vilka krav som skall gälla i Sverige. Min uppfattning i den frågan är att biltyper som tillverkas och godkänns för den federala amerikanska marknaden också skall kunna användas i vårt land. Därigenom kommer den bästa avgasreningsteknik som i dag finns i produktion att kunna utnyttjas till fördel för vår miljö, samtidigt som vi når en harmonisering med en stor bilmarknad. Det är därför viktigt att de svenska kraven i praktiken blir likvärdiga med vad som gäller i USA. En anpassning av administrativa rutiner m. m. kan dock behöva göras.

I fråga om gränsvärden för utsläpp innebär de federala amerikanska kraven följande. Utsläppen får uppgå högst till 2,1 gram koloxid, 0,25 gram kolväten, 0,62 gram kväveoxider, 0,124 gram partiklar samt 2,0 gram avdunstade kolväten vid sådana prov som anges i de amerikanska bestämmelserna. Gränsvärdena skall klaras av personbilar som är upp till fem år gamla eller som körts högst 80 000 km. Dessa gränsvärden har redovisats i den notifiering som gjorts från svensk sida och har varit i kraft federalt i USA fr. o. m. 1981 års bilmodeller. Gränsvärdet för partikelutsläpp tillämpas dock i USA först fr. o. m. 1987 års bilmodeller. Utöver bestämmelser om gränsvärden och provmetoder finns det federala bestämmelser om bl. a. hållbarhet, efterkontroll och tillverkaransvar.

Jag förordar således att vi i Sverige beträffande den framtida avgasreningen på personbilar skall tillämpa samma krav som tillämpas federalt i USA. Av hälso- och miljöskyddsskäl bör de nya kraven genomföras så snart det är praktiskt möjligt. Hänsyn måste därvid bl. a. tas till de förutsättningar bilindustrin har att snabbt anpassa sig till de nya kraven. Också tidsplanen för införande av blyfri bensin är av betydelse i sammanhanget. När de detaljregler som behövs för att genomföra skärpta avgasreningskrav skall utarbetas, bör i enlighet med den ministerdeklaration som jag redovisat tidigare europeiskt och vidare internationellt samarbete ske.

Det är enligt min bedömning inte möjligt att göra de skärpta avgasreningskraven obligatoriska för 1987 och 1988 års bilmodeller. Beträffande dessa bör såsom anges i programmet mot luftföroreningar och förurning dock sådana åtgärder vidtas att personbilar som uppfyller de nya skärpta avgasreningskraven tillhandahålls i största möjliga utsträckning. Mot bakgrund av det underlag som nu står till buds bedömer jag att omkring en tredjedel av de nya personbilarna av 1987 och 1988 års modeller kan uppfylla de nya avgaskraven. Huvuddelen av dessa bilar kommer sannolikt att vara av 1988 års modell. För att en så stor försäljning av bilar med effektiv avgasrening skall kunna uppnås erfordras att försäljningsskatten (bilaccisen) för personbilar av 1987 och 1988 års modeller differentieras. En utgångspunkt för denna differentiering är min bedömning av försäljningen av katalytiskt avgasrenade bilar under frivilligperioden. En annan utgångspunkt är att effekten på statsbudgeten skall vara neutral. Regeringen har nyligen uppdragit åt kommerskollegium att notifiera en differentiering av bilaccisen i GATT och EFTA. Chefen för finansdepartementet kommer senare att redovisa frågan om differentieringen av bilaccisen.

För 1989 och senare års modeller bör de nya skärpta avgaskraven tillämpas obligatoriskt. Denna övergångstid bör enligt min uppfattning vara tillräcklig för att bilindustrin i allmänhet skall kunna genomföra erforderlig planering, anskaffa komponenter och ställa om produktionen.

Ett införande av nya, skärpta avgasreningskrav i enlighet med de riktlinjer jag nu har redovisat kräver lagstiftningsåtgärder av olika slag. De nödvändiga bestämmelserna bör enligt min mening samlas i en särskild bilavgaslag och i tillämpningsföreskrifter till denna. Däri bör regleras bl. a. frågor om dispenser och avgifter samt tillverkarens skyldighet att vidta rättelseåtgärder när bilar inte uppfyller avgasreningskraven. Dessa föreskrifter kommer att notificeras i GATT och EFTA.

Ett förslag till bilavgaslag har nyligen granskats av lagrådet. Med anledning av de synpunkter lagrådet framfört ifråga om den lagstiftningsteknik som tillämpats kommer jag att låta överarbeta förslaget för att detta efter förnyad lagrådsgranskning skall kunna läggas fram för riksdagen senare.

Föreskrifterna i bilavgaskungörelsen (1972:596) om de nuvarande svenska avgasreningskraven har meddelats med stöd av lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer. I avvaktan på en ny särskild bilavgaslag bör det bemyndigande som finns i gällande lagstiftning kunna utnyttjas för de föreskrifter som nu behöver meddelas för att de nya skärpta avgasreningskraven skall kunna införas enligt den tidsplan jag presenterat. Jag avser därför att så snart riksdagen tagit ställning till de riktlinjer jag nu redovisat återkomma till regeringen med förslag till föreskrifter om avgasgodkännande och kontroll av bilar enligt de nya kraven.

2.3 Blyfri bensin

Som jag inledningsvis angivit förutsätter de nya skärpta avgasreningskraven att blyfri bensin finns tillgänglig. Jag kommer senare i dag att föreslå regeringen att med stöd av lagen (1985:426) om kemiska produkter besluta om förbud mot import och tillverkning av blyad regularbensin för användning inom Sverige fr. o. m. den 1 januari 1986. Fr. o. m. den 1 juli 1987 skall det vara förbjudet att sälja blyad bensin vid tankställen med flera bensinpumpar, om inte blyfri bensin samtidigt tillhandahålls. Dessa bestämmelser avses tas in i en ny förordning om motorbensin.

Blyfri bensin kan användas av 25–30 % av bilarna i den nuvarande svenska bilparken. Vidare kommer blyfri bensin att ingå i den 96-oktaniga s. k. mediumkvaliteten, som består av en blandning av regular- och premiumbensin. Blyfri bensin kommer successivt att införas vid bensinstationerna under perioden den 1 januari 1986–den 30 juni 1987. Relativt snart efter införandet av blyfri bensin i hela landet kan förbrukningen av blyfri bensin uppgå till omkring hälften av hela bensinförbrukningen. Förbrukningen av blyfri bensin kommer därefter att öka i takt med att nya bilar som skall köras på blyfri bensin tillförs bilparken.

Det kan i glesbygder bli långa-avstånd mellan bensinstationer som tillhandahåller blyfri bensin. Komplettering av befintliga tankställen med endast en bensinpump kan därför behöva övervägas i samband med infö-

randet av de obligatoriskt skärpta avgasreningskraven. Redan i dag finns det möjligheter till statligt stöd till sådana anläggningar. Utvecklingen bör följas med uppmärksamhet och eventuella behov av ytterligare åtgärder bör studeras.

Chefen för finansdepartementet kommer senare att redovisa ett förslag om en differentiering av bensinskatten, innebärande att skatten på blyfri bensin fr. o. m. den 1 januari 1986 blir 16 öre lägre per liter än skatten på annan bensin. Jag utgår från att skattedifferentieringen kommer att slå igenom i konsumentpriserna. Det får ankomma på statens pris- och kartellnämnd att särskilt följa prisutvecklingen på bensinmarknaden.

Det är nödvändigt att information ges till landets bilägare om den förestående omställningen av bensinkvaliteterna och om de nya skärpta avgasreningskraven. Jag har därför uppdragit åt naturvårdsverket att i samarbete med övriga berörda organ svara för de informationsinsatser som behövs.

3 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att godkänna de riktlinjer om avgasreningskrav för personbilar som
jag har redovisat.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 november 1985.

Föredragande: statsrådet Feldt

Anmälan till proposition om skärpta avgasreningskrav för personbilar, m. m.

Beskattningen av blyfri bensin, m. m.

1 Inledning

I det föregående har lämnats en redogörelse för de åtgärder regeringen föreslår mot luftföroreningar och försurning. Åtgärderna innebär skärpta avgasreningskrav för personbilar, och en av huvudpunkterna i förslaget är en övergång till blyfri bensin. Särskilda åtgärder föreslås för att säkerställa att blyfri bensin skall bli tillgänglig över hela landet. Jag ämnar i det följande ta upp frågan om en differentiering av bensinskatten för att ytterligare främja introduktionen av blyfri bensin. Vidare tar jag upp frågan om en differentiering av försäljningsskatten på motorfordon. Jag har i dessa frågor samrått med statsrådet I. Carlsson.

2 Gällande bestämmelser

Nu gällande bestämmelser om motorbensin finns i lagen (1973: 329) och kungörelsen (1973: 334) om hälso- och miljöfarliga varor. Lagen om hälso- och miljöfarliga varor ersätts fr.o.m. den 1 januari 1986 av lagen (1985: 426) om kemiska produkter. I anknytning till den nya lagstiftningen kommer att utfärdas bl. a. en förordning om motorbensin, som ersätter de motsvarande bestämmelserna i kungörelsen. Den nya förordningen avses innehålla bl. a. en definition av blyfri bensin samt bestämmelser om import, tillverkning och överlåtelse av motorbensin, m. m.

Bensinskatt utgår enligt lagen (1961: 372) om bensinskatt med f. n. 2 kr. 27 öre per liter. Skattesatsen är densamma oavsett bensinkvaliteten. Blandas bensin med motoralkohol, såsom metanol, etanol eller högre alkoholer, räknas skatten för den inblandade motoralkoholen dock ut efter den lägre skattesats som gäller för alkoholen, 80 öre per liter.

Utöver bensinskatt tas på bensin, dock inte motoralkohol, ut en avgift med 6 öre per liter enligt lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol.

3 Differentiering av bensinskatten

Mitt förslag: Bensinskatten differentieras så att skatten på blyfri bensin blir 16 öre lägre än skatten på annan bensin. Första steget i omläggningen tas den 1 januari 1986, då skatten för blyfri bensin sänks med 14 öre per liter och skatten på annan bensin höjs med 2 öre per liter. Nästa steg tas den 1 juli 1987, då skatten på blyfri bensin föreslås bli 8 öre per liter lägre och skatten på annan bensin 8 öre per liter högre än den är i dag.

Skäl för mitt förslag: Som statsrådet I. Carlsson tidigare har redovisat är det angeläget att introduktionen av blyfri bensin på den svenska marknaden kan komma igång så snart som möjligt. Redan nu skulle en betydande del av den svenska bilparken kunna användas med blyfri bensin. När katalysatorförsedda bilar börjar användas måste tillgången på blyfri bensin vara betryggande. För att uppnå en så vid försäljning och användning av den blyfria bensinen som möjligt är det viktigt att denna kan säljas på gynnsamma villkor. För att åstadkomma detta erfordras enligt min mening särskilda åtgärder. En differentiering av bensinskatten till förmån för den blyfria bensinen bör därför komma till stånd. För att en bensinskattedifferentiering skall ge önskad effekt på försäljningen av blyfri bensin fordras att differentieringen slår igenom även i prissättningen på bensin. Detta är en fråga som statsrådet I. Carlsson tagit upp särskilt.

Produktkostnaden för den nya blyfria bensinen är ca 10 öre högre per liter än för blyad bensin. Skillnaden i produktkostnader är dock beroende av oktantalet hos jämförda bensinkvaliteter. Den blyfria bensinen kommer att få oktantal 95. Blyad bensin avses komma att säljas dels i form av premiumbensin med oktantal lägst 98, dels i form av en blandning av blyfri 95-oktanig bensin och blyad premiumbensin. Enligt min mening är det motiverat att differentiera skatten mellan blyfri och blyad bensin med åtminstone det belopp som motsvaras av skillnaderna i produktkostnader, dvs. åtminstone med 10 öre per liter. Jag anser dock att differentieringen måste vara något större om den verksamt skall kunna bidra till en så vid användning av den blyfria bensinen som möjligt. Vid en samlad bedömning har jag funnit att en differens om 16 öre per liter bör vara tillräcklig i detta avseende.

Differentieringen av bensinskatten bör införas den 1 januari 1986. Den bör genomföras så att en lägre skattesats införs för den blyfria bensinen, medan skatten för övrig bensin höjs så att förslaget blir statsfinansIELt neutralt. Som statsrådet I. Carlsson har framhållit kommer vid ingången av år 1986 blyfri bensin att finnas tillgänglig i mycket begränsad omfattning. Tillgången kommer sedan att öka successivt. Först fr. o. m. den 1 juli 1987

kommer krav att kunna ställas på att blyfri bensin skall finnas tillgänglig vid i huvudsak alla bensinstationer.

Flertalet bilar kan den första tiden inte få tillgång till den blyfria bensinen. Användningen av blyfri bensin kan därför i början inte bli så omfattande.

Ändringen av skattesatserna på blyfri resp. annan bensin bör därför genomföras i två steg, dock med bibehållen skattedifferens mellan den blyfria och blyade bensinen. Fr. o. m. den 1 januari 1986 bör skatten för blyfri bensin sänkas med 14 öre per liter medan skatten för annan bensin bör höjas med 2 öre per liter. Fr. o. m. den 1 juli 1987, då den blyfria bensinen i huvudsak skall finnas tillgänglig överallt, bör en ny skattesatsförändring göras så att skatten för blyfri bensin blir 8 öre per liter lägre och skatten på annan bensin 8 öre högre än vad den är i dag.

Skulle det visa sig att introduktionen av den blyfria bensinen går väsentligt snabbare eller långsammare än vad som nu kan förutses får detta återverkningar på statsinkomsterna. Skattenivån kan då behöva omprövas. På lite längre sikt, när den blyfria bensinen svarar för en dominerande del av bensinförsäljningen i landet, bör frågan om behovet av skattedifferentiering tas under förnyat övervägande.

4 Försäljningsskatten på motorfordon

Som statsrådet I. Carlsson tidigare har anfört bör försäljningen av personbilar med effektiv avgasrening stimuleras genom en differentiering av försäljningsskatten (bilaccisen) för personbilar av 1987 och 1988 års modeller. Förslag i det hänseendet har därför notifierats i GATT och EFTA. Avsikten är att personbilar av 1987 och 1988 års modeller som uppfyller de skärpta avgasreningskraven skall få en i förhållande till andra bilar lägre bilaccis. Skillnaden i bilaccis bör bestämmas med utgångspunkt i merkostnaden för att uppfylla avgasreningskraven. Accisskillnaden bör i enlighet med detta uppgå till 5 200 kr., dock högst till accisens belopp. Sedan notifieringsförfarandet slutförts bör förslag läggas fram för riksdagen om en sänkning av bilaccisen för avgasrenade personbilar och en höjning av bilaccisen för övriga personbilar, så att den nämnda differentieringen uppnås. För att uppnå detta syfte samt en statsbudgetmässigt neutral skatteomläggning får bilaccisen höjas till 5 kr. 80 öre per kg avseende personbilar av 1987 års bilmodeller och till 6 kr. 80 öre per kg avseende 1988 års bilmodeller. Bilaccisen kan därefter åter sänkas till nuvarande nivå. Vid min beräkning av höjningen av accisen har jag utgått från den bedömning av andelen nya personbilar av 1987 och 1988 års modeller som uppfyller de nya skärpta avgaskraven som statsrådet I. Carlsson tidigare redovisat.

5 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
2. lag om ändring i lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon.

Förslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *underbilaga 2.1*.

6 Specialmotivering

Förslaget till ändring i 2 § lagen (1961: 372) om bensinskatt

I paragrafen föreslås införd en lägre skattesats för blyfri bensin, och en högre för annan bensin. Denna differentiering skall enligt förslaget till ändring i paragrafens andra stycke gälla även när bensin ingår i blandning med motoralkoholer.

Blyfri bensin har definierats som bensin med en blyhalt av högst 0,013 gram per liter vid 15° C. Detta är en definition som avses bli införd i den tidigare nämnda förordning om motorbensin, som skall träda i kraft den 1 januari 1986.

Förslaget till ändring i 5 § lagen (1961: 372) om bensinskatt

F. n. säljs vid de flesta svenska bensinstationer blyad bensin med tre olika oktantal, regular 93 oktan, premium 98 oktan och medium som utgörs av en blandning av 60 % premium och 40 % regular. Blandningen genomförs vanligen i bensinpumpen när bilisterna fyller på bränsle. I vissa fall förekommer dock att mediumkvaliteten blandas till redan vid utlastning av bensinen från oljebolagens depåer. Detta blir nödvändigt om en bensinstation saknar pump där blandning kan ske.

Vid introduktionen av den blyfria bensinen kommer i princip denna kvalitet att ersätta den nuvarande regularbensinen. Blandkvaliteten, som då kommer att bestå av dels blyfri bensin, dels blyad premiumbensin, kommer alltså att säljas. En betydande del av de bilar som de närmaste åren måste använda blyad bensin kommer att kunna använda denna mellankvalitet, som får en lägre blyhalt än f. n. Till den del blandkvaliteten består av blyfri bensin kommer den lägre skatt som skall gälla för sådan bensin att tas ut. Mediumkvaliteten blandas som förut nämnts vanligen i pump vid bensinstationerna. Då har vanligen redan skattskyldigheten inträtt och därmed skatten blivit bestämd. Skattskyldigheten inträder nämligen enligt 5 § första stycket 1 redan när bensin av den skattskyldige levereras till köpare, som inte är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgör depå.

I de fall mellankvaliteten blandas redan när bensinen lastas ut från oljeföretagets depå kan situationen dock vara sådan att skattskyldigheten inte inträder förrän efter det att bensinen blandats. Det skulle kunna innebära att blandkvaliteten i dessa fall i sin helhet skulle beskattas efter den högre skattesatsen, således även till den del blandningen består av blyfri bensin. Därför föreskrivs som ett nytt andra stycke i 5 § att skattskyldigheten i dessa fall skall anses inträda redan när blandningsförfarandet påbörjas.

Förslaget till ändring i 3 § lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon

Nu gällande bestämmelser innebär att bidrag enligt lagen utgår med belopp som motsvarar skatten på 700 liter bensin. Bidraget bör beräknas efter den skattesats som gäller för annan bensin än blyfri bensin, dvs. efter den högre skattesatsen. 3 § bör kompletteras i enlighet därmed.

7 Lagrådets hörande

Med hänsyn till att lagstiftningsåtgärderna är av enkel beskaffenhet anser jag att lagrådets yttrande över lagförslagen inte behöver inhämtas.

8 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
2. lag om ändring i lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon.

Ärendet bör, med hänsyn till det föreslagna ikraftträdandet, behandlas under innevarande höst.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att 2 och 5 §§ lagen (1961: 372) om bensinskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Skatt utgår med 2 kronor 27 öre per liter, om annat inte sägs i andra eller tredje stycket.

För metanol, etanol och högre alkoholer utgår skatten med 80 öre per liter. Ingår sådan alkohol i en blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen med 80 öre per liter och med 2 kronor 27 öre per liter för blandningen i övrigt.

Skatt utgår, om inte annat sägs i andra eller tredje stycket, med 2 kronor 19 öre per liter för blyfri bensin, varmed avses bensin med en blyhalt om högst 0,013 gram per liter vid 15°C, och med 2 kronor 35 öre per liter för annan bensin.

För metanol, etanol och högre alkoholer utgår skatten med 80 öre per liter. Ingår sådan alkohol i en blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen med 80 öre per liter och för blandningen i övrigt med 2 kronor 19 öre per liter om den utgörs av blyfri bensin och med 2 kronor 35 öre per liter om den utgörs av annan bensin.

För bensin som används för framställning av stadsgas utgår skatten med 1,6 öre per liter.

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock inte inräknas smörjolja som har tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten inte beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen inte enligt vedertagna grunder, får beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

5 §

Skattskyldigheten inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 3 § 1 eller 2, när bensin av honom levereras till köpare, som inte är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

2. för den som är skattskyldig enligt 3 § 3, när bensin säljs eller tas i anspråk för skattepliktigt ändamål, och

3. för den som upphör att vara registrerad enligt 4 §, när registreringen upphör, varvid skattskyldigheten omfattar den bensin som då ingår i hans lager.

¹ Lagen omtryckt 1984: 993.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 274.

Om skattepliktig vara förs in i landet av annan än den som är registrerad skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Blandas blyfri bensin med annan bensin i samband med att bensinen skall levereras till en köpare som inte är registrerad, eller till ett eget försäljningsställe som inte är depå, skall i fall som avses i första stycket i skattskyldigheten inträda när blandningsförfarandet påbörjas.

Om skattepliktig vara förs in i landet av annan än den som är registrerad skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986. För tid före den 1 juli 1987 skall skatt enligt 2 § första eller andra styckena dock utgå med 2 kronor 13 öre per liter för blyfri bensin och med 2 kronor 29 öre för annan bensin.

Lag om ändring i lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1960: 603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Till ägare av bil utgår bidrag för helt år räknat med belopp motsvarande den skatt som under bidragsåret belöpte på 700 liter bensin.

Till ägare av motorcykel utgår motsvarande bidrag med belopp som beräknas på 250 liter bensin.

Bidragsbeloppen *skola* avrundas till närmaste hela tiotal kronor.

Med bensin avses i första och andra styckena bensin som inte är blyfri. Bidragsbeloppen skall avrundas till närmaste hela tiotal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

¹ Lagen omtryckt 1973: 886.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1978: 76.

